

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii Arhivelor Naționale nr.16/1996

Analizând propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii Arhivelor Naționale nr.16/1996, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B190 din 06.04.2006,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri :

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii Arhivelor Naționale nr.16/1996, cu modificările și completările ulterioare, în scopul creării unui cadru unic pentru arhivele din România, în care să fie incluse toate instituțiile fostului regim comunist, astfel cum rezultă din Expunerea de motive.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor ordinare, deoarece intervențiile legislative preconizate nu operează asupra dispozițiilor care conferă legii de bază - art.27 și 28 - caracterul de lege organică, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituție, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Potrivit uzanței în redactarea actelor normative, propunerea legislativă trebuie să debuteze cu următoarea formulare:

„PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTATILOR

SENATUL”

3. La **titlu**, pentru uniformitate în redactarea actelor normative cu obiect similar de reglementare, determinativul „privind” trebuie înlocuit cu prepoziția „pentru”.

4. Conform prevederilor art.40 alin.(2) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, după titlu trebuie redată formula introductivă

care să cuprindă autoritatea emitentă și exprimarea hotărârii de adoptare a legii, în următoarea redactare:

„Parlamentul României adoptă prezenta lege”.

5. La **pct.1**, pentru a evidenția natura intervenției legislative, respectiv modificarea alin.1 al art.3, partea dispozitivă trebuie redactată după următorul exemplu:

„Alineatul 1 al articolului 3 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

După acest exemplu se va proceda și la redactarea părții dispozitive a pct.11 și pct.16 .

La textul propus pentru art.3 alin.1, (pct.1), sugerăm o îmbunătățire redacțională, prin înlocuirea tezei a doua, alcătuită din sintagma „Activitatea financiară a instituției Arhivele Naționale se desfășoară pe baza bugetului propriu prevăzut, anual, în Legea bugetului de stat”, prin sintagma „Finanțarea activității Arhivelor Naționale se asigură de la bugetul de stat, pe baza bugetului propriu prevăzut anual în legea bugetului de stat”.

6. În situația în care intervenția legislativă constă în introducerea unor alineate noi în legea de bază, cum este cazul pct.2 și 17, partea dispozitivă trebuie redactată după următorul exemplu:

„După alineatul ... se introduce un nou alineat, alin. ..., cu următorul cuprins:”.

7. La **pct.3**, referitor la textul propus pentru art.6 alin.(1), pe fond, sugerăm ca printre atribuțiile Consiliului științific al Arhivelor Naționale să fie menținută și aceea privind editarea publicațiilor de specialitate, astfel cum este prevăzut în textul original al acestui articol.

De asemenea, având în vedere că la art.10 din legea în vigoare sunt nominalizate comisia centrală și comisiile de selecționare a documentelor județene care coordonează activitatea de selecționare a documentelor, sugerăm eliminarea din textul propus a mențiunii „și care analizează și aprobă activitatea comisiilor speciale”.

Apreciem că este necesară reanalizarea textului, deoarece aprobarea activității acestor comisii de către Consiliul științific implică obligația acestuia de a **reanaliza fiecare unitate arhivistică propusă pentru selecționare**, ceea ce este greu de presupus că se poate realiza.

La textul propus pentru art.6 alin.4, pentru o exprimare proprie stilului normativ, sugerăm înlocuirea expresiei „iar aceștia pot fi reinvestiți numai o singură dată”, prin expresia „care poate fi reînnoit o singură dată”.

Pentru același motiv, la alin.5 al aceluiași articol, sintagma „pentru a fi numit membru în Consiliul științific se cer studii superioare”, din enunțul incipient, propunem să fie înlocuită cu sintagma „Pot fi membrii în Consiliul științific persoanele cu studii superioare”.

În același context, considerăm necesară enunțarea precisă a categoriilor profesionale care pot face parte din Consiliul științific, prin înlocuirea sintagmei „în activități desfășurate în arhivistică, cercetare, documentare sau în alte domenii”, cu sintagma „în activități desfășurate în domeniul arhivistic, cercetare, în învățământul universitar de specialitate, putând fi cooptați și specialiști din alte domenii necesare unei bune activități arhivistice”.

8. La pct.4, unde intervenția legislativă constă în introducerea unor noi articole , partea dispozitivă trebuie reformulată astfel:

„4. După articolul 6 se introduc două noi articole, art.6¹ și 6², cu următorul cuprins:”.

La **textul propus pentru art.6²**, considerăm necesar ca formula propusă pentru jurământ să fie completată și cu situația în care deponenții aparțin unei alte confesiuni.

9. La pct.5, referitor la art.9 alin.3, având în vedere că textul vizează arhivele proprii ale creatorilor și deținătorilor de documente și nu documente aflate în evidența Arhivelor Naționale, considerăm că este mai clar și mai bine formulat actualul text în vigoare. De aceea, sugerăm renunțarea la această intervenție legislativă.

În subsidiar, menționăm că pentru corectitudinea redactării, expresia „evidența arhivei naționale” trebuie redată sub forma „evidența Arhivelor Naționale”.

10. La pct.6, referitor la textul propus pentru art.10 alin.2, termenul „regulamentul” trebuie înlocuit cu formularea consacrată „regulamentul de organizare și funcționare”.

11. La pct.7, referitor la textul propus pentru art.11 alin.2, propunem renunțarea la intervenția legislativă întrucât acest alineat, ca de altfel întregul articol, are în vedere unitățile creatoare și deținătoare de documente, altele decât Arhivele Naționale, unități ce efectuează doar operațiuni arhivistice, precum selecționarea documentelor și păstrarea în condițiile legii a celor cu caracter permanent, dar nu prelucrează arhivistic documentele, această activitate fiind realizată în mod complet și științific de către Arhivele Naționale, după preluarea de la deținători.

12. La pct.8, sugerăm reanalizarea propunerii de abrogare a art.12 alin.2, ținând seama de lipsa spațiilor de depozitare de la Arhivele Naționale.

13. La **pct.9**, pentru introducerea la art.13 a unei noi litere, în acord cu exigențele de tehnică legislativă, partea dispozitivă trebuie reformulată astfel:

„9. La articolul 13, după litera b) se introduce **o nouă literă, lit. b¹**), cu următorul cuprins:”.

14. La **pct.10**, având în vedere că textul în vigoare al art.14 creează posibilitatea unor instituții de a-și păstra documentele și după expirarea termenului de depunere la Arhivele Naționale, **dacă le sunt necesare în desfășurarea activității**, excepția actualului alin.2 al art.14 având chiar acest obiect, propunem renunțarea la abrogarea art.14.

15. La **pct.11**, referitor la modificarea alin.1 al art.15, apreciem necesară menținerea în vigoare a actualului text, deoarece documentele din Fondul Arhivistic Național al României sunt deținute și de către alte entități, nu numai de către persoane fizice.

16. La **pct.12**, este necesară menținerea în vigoare a art.16, deoarece abrogarea acestuia creează o contradicție cu prevederile art.13 lit.b¹) din prezentul proiect. Menționăm că, eventual, acest articol poate fi modificat prin introducerea în finalul textului în vigoare a mențiunii „potrivit art.13 lit.b¹)”.

17. La **pct.13**, întrucât textul în vigoare al art.17 este mai clar, propunem renunțarea la această intervenție legislativă.

18. La **pct.14**, menționăm că în textul propus pentru modificarea art.18 alin.1 nu mai sunt cuprinse documentele de valoare practică în baza cărora se eliberează copii certificate și extrase privind drepturile cetățenilor, creând astfel o contradicție cu art.18¹ alin.3 teza a doua din legea în vigoare.

În subsidiar, la alin.4 al aceluiași articol, potrivit formulei consacrate, sintagma „Excepție de la prevederile”, din enunțul incipient, trebuie înlocuită cu sintagma „**Fac** excepție de la prevederile”.

19. La **pct.16**, modificarea art.22 alin.2 constă în eliminarea documentelor neprelucrate arhivistic, din categoria documentelor care nu pot fi date în cercetare. Or, atâta timp cât documentele nu au fost ordonate, inventariate și selecționate este practic imposibil de a fi depistate spre a fi oferite cercetării.

Sugerăm renunțarea la această intervenție legislativă.

20. La **pct.17**, unde se are în vedere introducerea alin.2¹, întrucât în legea de bază alineatele nu sunt numerotate cu cifre, pentru uniformitate în redactare, mențiunea „2¹”, din fața textului propus, care indică numărul alineatului nou introdus, trebuie eliminată.

21. La **pct.18**, sugerăm menținerea textului în vigoare care se referă și la deținătorii și creatorii de documente, alții decât Arhivele Naționale, fiind dificilă întrunirea Consiliului științific al Arhivelor Naționale pentru a viza fiecare caz în parte.

22. La **pct.19**, sugerăm renunțarea la această intervenție legislativă, întrucât art.29 lit.b) în vigoare face distincție între documentele cu termen de păstrare permanent, documente deosebit de importante și care trebuie predate la arhiva proprie în condițiile stabilite de lege, și celelalte categorii de documente, primele dintre acestea urmând a fi predate Arhivelor Naționale în termenele prevăzute la art.13.

23. La **pct.20**, semnalăm că eliminarea alin.2 și 3 ale art.30, din legea de bază creează o contradicție cu prevederile art.15 alin.2 și art.29 lit.f), lipsind practic Arhivele Naționale de prioritatea conferită de lege în a cumpăra documente ce fac parte din Fondul Arhivistic Național.

Totodată, având în vedere că începând cu anul 2006 se aplică leul greu, conform prevederilor Legii nr.348/2004 privind denominarea monedei naționale, cu modificările și completările ulterioare, valorile amenzilor trebuie exprimate în lei noi.

24. La **pct.21**, referitor la textul propus pentru art.33, pentru precizia normei, în acord cu exigențele de tehnică legislativă, sintagma „prevăzute la prezenta lege” trebuie înlocuită cu sintagma „prevăzute la art. 29 și 30”.

25. La **pct.22**, pentru a exprima că anexa nr.6 la legea de bază se modifică și se înlocuiește cu anexa la prezenta propunere legislativă, partea dispozitivă trebuie reformulată astfel:

„22. Anexa nr. 6 se modifică și se înlocuiește cu anexa la prezenta lege”.

Totodată, mențiunea „Anexa nr.6” din debutul acesteia trebuie înlocuită cu „Anexa”.

În același context, precizăm că urmează să se reanalizeze titlul anexei în raport de propunerile de renunțare la unele intervenții legislative.

Menționăm că din textul propus în anexă au fost omise unele documente importante pentru cercetarea științifică, printre care exemplificăm:

- documentele medicale;
- registrele de stare civilă (pe baza cărora se întocmesc genealogii, studii, etc.);
- documentele privind afacerile criminale, ș.a.

Totodată, scurtarea unor termene pentru anumite categorii de documente, astfel cum se propune, ar putea leza interesele unor

cetățeni sau ale moștenitorilor acestora, în viață, precum și interesele de afaceri ale unor operatori economici.

Mai precizăm că, potrivit uzanței în redactarea actelor normative, anexa trebuie redată după Art.IV.

Ca urmare, sugerăm reanalizarea și reformularea anexei.

26. La Art.II alin.(1), întrucât legea nu poate retroactiva, este necesară modificarea termenului de intrare în vigoare la o dată ulterioară.

Propunem eliminarea alin.(3) întrucât aplicarea acestuia este inoperabilă, fiind imposibil ca deținătorii și creatorii de arhivă să își cedeze spațiile aferente documentelor, Arhivelor Naționale, întrucât aceste spații pot fi situate în locuințele proprii, în cazul persoanelor fizice sau la sediul social al unor instituții, în cazul persoanelor juridice.

27. La Art.III, deoarece legea produce efecte juridice după intrarea în vigoare, nu de la publicare, sintagma „de la publicarea legii” trebuie înlocuită cu sintagma „de la intrarea în vigoare a prezentei legi”.

Totodată, propunem ca textul să cuprindă mențiunea conform căreia regulamentul de organizare și funcționare a Arhivelor Naționale și regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului științific al Arhivelor Naționale să se aprobe prin hotărâre a Guvernului.

28. La Art.IV, potrivit uzanței în redactarea actelor normative, numărul și data editorialului în care a fost publicată legea supusă intervenției legislative trebuie redată după anul adoptării legii și numai după aceea se va face mențiunea că aceasta a mai suferit unele modificări și completări.

În acest sens, propunem redactarea textului astfel:

„Art.IV. - Legea Arhivelor Naționale nr.16/1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.71 din 9 aprilie 1996, cu modificările și completările ulterioare se va republica, dându-se textelor o nouă numerotare”.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 630/02.05.2006